

1. LISÄOSAN JOHDANTO

Strategian lisäosa on laadittu tilanteessa, jossa kunnan taloudellinen tilanne on heikentynyt selvästi kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Alkuperäinen kuntastrategia on laadittu vuosille 2005–2012, ja myös strategian lisäosa hyväksytään kuluvalle valtuustokaudelle.

Lisäosassa painotetaan kolmea strategista päämäärää:

1. Ruovesi tarjoaa hyvät ja oikein kohdennetut palvelut.
2. Palveluja tuotetaan kustannustehokkaalla palveluverkolla sekä hyödyntämällä aktiivisesti seutuyhteistyötä ja erilaisia palvelujen tuottamistapoja.
3. Kuntatalous on tasapainossa.

Päämäärien saavuttamisessa onnistumiseksi on määritelty arviointikohteita ja osoitettu näille tavoitteet vuodelle 2010 ja jäljellä olevalle valtuustokaudelle. Lisäksi strategiassa otetaan kantaa kunnan omistajaohjaukseen.

2. PAINOTETUT STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TYÖKALUT NIISSÄ ONNISTUMISEKSI

2.1 Strategian seuranta

Tavoitteiden toteutumisen kokonaisseurannasta vastaa kunnanhallitus. Lautakuntien vastuulla on tavoitteiden toteutumisen seuranta omia toimialueita koskien. Lautakuntien alaisina vastuuhenkilöinä tavoitteiden toteuttamisessa ovat hallintokuntien osastopäälliköt.

2.2 Ruovesi tarjoaa hyvät ja oikein kohdennetut palvelut

Koko kunta / vastuhenkilö kunnanjohtaja		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Palvelut</i>	Tarpeet suhteutetaan resursseihin. Organisaatio mitoitetaan todellisen palvelutason mukaan.	- Palveluketjujen ja verkon tarkastelu. - Palvelurakenteen muuttuessa vapautuvien resurssien kohdentaminen muuhun palveluntuotantoon - Henkilötyövuosien vähentäminen eläköitymisen yhteydessä.
<i>Johtaminen</i>	Suunnittelun ja talouden kohtaaminen päätöksenteossa.	Osavuosikatsauksien ja työhyvinvointikyselyjen analysointi.
<i>Henkilöstö</i>	Ruoveden kunta on kilpailukykyinen työnantaja.	- Kunnan henkilöstöpoliittisen ohjelman päivittäminen. - Henkilöstöraportin tarkastelu ja sairauspoissaolojen vähentäminen.

Sivistysosasto, vapaa-aikatoimi		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Vanhemmat ikäryhmät</i>	Terveysliikunnan kehittäminen.	Tuotetaan eläkeläisten terveysliikuntatoimintaa.
<i>Palvelujen ja toimintojen kehittämistyö</i>	Toimivien palveluiden turvaaminen seutuyhteistyötä hyväksikäyttäen.	- Palautejärjestelmien kehittäminen kaikilla vapaa-aikatoimen toimialoilla. - Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimessa tuetaan kolmannen sektorin toimintaa.

Tekninen osasto, tekninen toimiala		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen jo olemassa olevan infrastruktuurin ja palveluverkon ulottuville</i>	Haja-asutusalueen palveluverkon kriittinen arviointi.	- Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden selkiyttäminen ja laajentumistarpeiden arviointi -> nykyisen verkoston kunto ensisijainen kriteeri. - Pidetään yllä nykyisiä toimintoja suorittamalla perusparannuksia. - Selvitetään uusia toimintatapoja.
<i>Tonttikauppa</i>	Tonttikaupan tarjonnan suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen.	- Markkinointikeinojen kehittäminen ja toimenpiteiden aloittaminen: <ul style="list-style-type: none"> o messut, ilmoitukset, materiaali o teemat <ul style="list-style-type: none"> ▪ energian säästö - Uusia kaavoituskohteita.

Tekninen osasto, ympäristötoimiala		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Rakennuslupien myöntäminen rannoille haja-asutusalueella</i>	- Lupaprosessit asiakaslähtöisiä ja ohjaavia. - Riittävät resurssit sekä myyjän ja ostajan tukeminen.	- Hyväksytyjen lupamäärien kasvu. - Hyvä asiakastytyväisyys. - Yhteydenpito ympäristökeskuksen kanssa jatkuvaa.
<i>Lupa-asiat</i>	Viranhaltijoiden riittävien resurssien turvaaminen ja jatkuva ylläpito.	Viranomaistehtävien selkeyttäminen ja seudullisen yhteistyön lisääminen.
<i>Ympäristölain alainen lupatoiminta</i>	Tietoisuuden ja velvoitteiden tunnistaminen	Tarvittavien toimenpiteiden aloittaminen (mm. sorayleiskaava).

2.3 Palveluja tuotetaan kustannustehokkaalla palveluverkolla sekä hyödyntämällä aktiivisesti seutuyhteistyötä ja erilaisia palvelujen tuottamistapoja

Yleishallinto		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Elinkeinoasiat</i>	Seudullisen elinkeinoyhtiön perustaminen.	Seudullisen elinkeinoyhtiön selvitystyön käynnistäminen.

Sivistysosasto, opetustoimi		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Lukio</i>	Alueellisen lukion selvittäminen	- Yhteisopettajia naapurikuntien kanssa harvinaisemmille aineille. - Virtuaaliopetuksen kehittäminen.
<i>Kansalaisopisto</i>	- Seudullinen kansalaisopisto - Kurssivalikoiman kehittäminen.	- Selvitys seudullisen opiston perustamisesta. - Laadukkaiden kurssien kehittäminen ja osallistujamäärän kasvattaminen. - Maksupolitiikan ajantasaistaminen.
<i>Erityisopetus</i>	- Erityisopetuksen ja normaaliryhmien yhdistäminen. - Erityisopetuksen ja normaaliopetuksen raja-aitojen madaltaminen.	- Männistön koulun hallinnollinen yhdistäminen Kirkonkylän kouluun.
<i>Koulukuljetukset</i>	Koulukuljetukset toimivat tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.	Koulukuljetusreittien läpikäyminen.
<i>Kouluverkon tarkastelu</i>	Huomioidaan kolmiopettajaisten koulujen muuttuminen 2-opettajaisiksi (yleissiv. strategia mukaisesti).	Avautuvia virkoja täytettäessä otetaan huomioon 2-opettajaisten koulujen lakkauttamiset (yleissiv. strategia).

Sivistysosasto, vapaa-aikatoimi		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010

Vapaa-aikatoimen seutuyhteistyö	Laajojen ja toimivien yhteistyöverkostojen kehittäminen ja ylläpito asiakkaiden suuntaan, kunnan sisällä yli hallintokuntien rajojen sekä alojen sisällä yli kuntarajojen.	Pitkäjänteistä seutuyhteistyötä jatketaan kaikilla vapaa-aikatoimen toimialoilla: <ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotyö - Pohjois-Pirkanmaan reitistöhanke - Kulttuuritoimen Merikanto-projekti - Kirjastoauto - Kirjastoyhteistyö ja verkkopalvelut
Tekninen osasto, tekninen toimiala		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue</i>	Laaditaan selkeä sähköinen aineisto rajauksineen.	Toiminta-alueen rajaaminen kehittämissuunnitelman pohjaksi.
<i>Kiinteistönhuolto</i>	Kulujen seuranta ja reagointi.	Kokonaiskilpailutus/suunnitelmallisuus
<i>Varamiesjärjestelmä</i>	Järjestelmän laatiminen ja resurssien varaus yhteistyössä naapurikuntien kanssa.	Yhteistyöstä sopiminen naapurikuntien kanssa, sekä ostopalvelujen määrittäminen.
<i>Liikenneväylien pito</i>	Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen (naapurikunnat).	Kilpailutilanteen varmistaminen.

Tekninen osasto, ympäristötoimiala		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Kaavoitusstrategia</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavoitusstrategian laatiminen. - Maata hankittava lisää. - Pysyvän asutuksen tonttimaata lisättävä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nykyisten kaavahankkeiden saattaminen loppuun. - Kaavoitusstrategian laatimisen aloittaminen. - 1 x uusi asemakaavahanke
<i>Palvelujen saanti</i>	Palvelujen saatavuuden ja tiedonkulun kehittäminen.	<ul style="list-style-type: none"> - Painotetaan rakentamisen ennako-ohjausta ja neuvontaa - Määritellään asiakaspalvelun tarpeet ja toimintatavat

2.4 Kuntatalous on tasapainossa

Yleishallinto / vastuhenkilö talousjohtaja		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Investoinnit</i>	Investointien tarpeellisuuden tarkka harkinta.	<ul style="list-style-type: none"> - Käyttökustannuksia lisäävien investointien lykkääminen. - Vältetään jatkuvia pikkukorjauksia, tehdään kerralla kuntoon.

<i>Maksut ja taksat</i>	Tarkastelu ja siirtyminen mahdollisuuksien mukaan omakustannushinnoitteluun.	<ul style="list-style-type: none"> - Läpikäyminen hallintokunnittain - Omavastuuosuuden kasvattaminen
<i>Informaatioteknologian hyödyntäminen</i>	Tietojärjestelmien hyödyntäminen kuntien keskitasoa.	<ul style="list-style-type: none"> - Asianhallintajärjestelmän käyttöönotto. - Rekrytointi- ja sähköisen kyselyohjelman käyttöönoton selvittäminen.
<i>Kilpailuttaminen</i>	Hankintojen keskittäminen seutukunnalle, joka käyttää apuna ko. hankintaan perehtynyttä henkilöä	<ul style="list-style-type: none"> - Selvitystyön aloittaminen naapurikuntien kanssa. - Seutuyhteistyön selvittäminen <ul style="list-style-type: none"> o Seutuyhteistyönä hankintalain asiantuntija.
<i>Ostopalvelut</i>	Sopimusrekisterin käyttöönotto asianhallintajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.	Huomion kiinnittäminen palvelusopimusten sisältöön.
<i>Ruokapalveluiden kilpailukyky</i>	Oma ruokapalveluyksikkö pidetään kilpailukykyisenä muihin palvelun tarjoajiin nähden.	<ul style="list-style-type: none"> - Laadun ja kustannustehokkuuden ylläpidon varmistaminen työn mitoitusta hyväksikäyttäen. - Reseptiikan kehittäminen.

Sivistysosasto, opetustoimi / vastuhenkilö sivistystoimenjohtaja		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Luokkakoko</i>	Oppilasmäärät laskevat, menojen kasvun pysäyttäminen.	Kriittinen tarkastelu yleissivistävän koulutuksen strategian pohjalta.
<i>Opetusryhmät</i>	Pienten opetusryhmien muodostamista tulee välttää.	Opetusryhmäkokojen selvittäminen.
<i>Koulujen johtokunnat</i>	Johtokuntien lakkauttaminen valtuustokauden loppuun mennessä.	

Tekninen osasto, tekninen toimiala		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Omistukset</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Omistajastrategian laatiminen - Tarpeettoman omaisuuden myynti 	Omistuksien kriittinen tarkastelu

<i>Tyhjät kiinteistöt</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Realisointi, kaavamuutokset - Muuttaminen asuin- ja liikekäyttöön - Eron pääseminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Juoksevat kulut kuriin. - Vuokraaminen. - Myynnin valmistelut.
<i>Energiankulutus</i>	Energian säästöohjelma	<ul style="list-style-type: none"> - Kulutuksen pienentäminen. - Kilpailutus. - Säästökohteiden ja tavoitteiden määrittely.
<i>Korjausvelka</i>	Korjausvelan saaminen hallittavaan muotoon.	Saneerausinvestointiohjelmien luominen.
<i>Tilojen käyttö</i>	Käyttöasteen parantaminen.	
<i>Vesihuoltolaitos</i>	Vesihuoltolaitos omaksi yhtiöksi.	Yhtiöittämisen aloittaminen.
<i>Vuokra-asunnot</i>	Taloyhtiöiden myynnin selvittäminen.	Asuntostrategian teko.

Tekninen osasto, ympäristötoimiala		
Arviointikohde	Tavoite valtuustokaudelle	Tavoite vuodelle 2010
<i>Kaavoitus</i>	Kuntalaisten sijoittumisen ohjaaminen kaavoituksella.	Kuntalaisten sijoittumisen ja ikärakenteen huomioiminen.
<i>Maankäyttösopimukset</i>	Yksityisen maata kaavoitettaessa, ensin selvitetään maankäyttötarve ja tämän jälkeen tehdään maankäyttösopimus.	Maankäyttösopimusmallien tuottaminen.

3. OMISTAJAOHJAUS

3.1 Tilaajastrategia

Tilaaja–tuottaja-toimintatavalla tarkoitetaan julkisten palveluiden tuotannon organisoimista siten, että palvelun tilaajan ja tuottajan roolit erotetaan toisistaan. Tilaajana toimii julkinen taho, esimerkiksi kunta. Tuottajana voi toimia joko kunnan oma tai sen ulkopuolinen organisaatio. Tilaajan ja tuottajan välistä toimintaa ohjataan sopimuksilla.

Toimintatavasta ei ole olemassa yhtä ideaalimallia, vaan kokoelma toisistaan poikkeavia sovelluksia. Tilaaja–tuottaja-toimintatavasta puhutaan, kun tarkoitetaan sovellusten kattokäsitettä.

Tilaaja–tuottaja-mallilla tarkoitetaan tilaaja–tuottaja-toimintatavan käytännön sovellusta, joka on käytössä yksittäisessä kunnassa tai laajemman kuntajoukon yhteisessä toiminnassa.

1. Tilaaja–tuottaja -toimintatavan pääperiaatteina on erottaa tilaajan ja tuottajan roolit siten, että kumpikin voi keskittyä omiin tehtäviinsä.
2. Tilaaja päättää painopistealueet kunnan tahtotilan pohjalta.
3. Tilaaja määrittelee asiakkaiden tarpeet ja niihin vastaavat palvelut.

Sopimusohjaus tapahtuu tilaajan ja tuottajan välisin sopimuksin, joissa sovitaan toimintatavat, ostettavat palvelut (määrä ja laatu) ja palvelujen hinnat.

Järjestämisvastuu

- Toteutuu, kun kunnat antavat lakisääteisten palveluiden järjestämisen kuntayhtymälle (isäntäkuntamallissa vastaavasti isäntäkunnalle) ja vastaavat toiminnan kustannuksista asukaskohtaisesti tai palveluiden kohdeväestön osuuksien mukaisessa suhteessa.

Tilausvastuu

- Kun kunta toteuttaa järjestämisvastuun siirtämällä lakisääteiset tehtävät kuntayhtymälle tai isäntäkunnalle, siirtyy myös tilausvastuu kuntayhtymälle tai isäntäkunnalle. Tällöin näille siirtyy palvelusopimuksen mukaisesti vastuu myös niiden palveluiden järjestämisestä tilaamalla, joita ne eivät omassa organisaatiossaan tuota.

3.2 Omistajaohjaus kuntayhtymissä

Omistajaohjauksella tarkoitetaan yleisesti omistajan tahtotilan muodostamista, viestimistä ja toteuttamista kaikissa omistuksissa. Omistajaohjaus konkretisoituu ainakin lakiin perustuvana omistajavallan käyttönä, mutta usein se pitää sisällään myös epävirallisen vaikuttamisen. Omistajat ohjaavat vaikuttamalla joko suoraan tai edustajiensa välityksellä yhteisön toimintaan.

Omistajaohjaus on kolmivaiheista:

1. Kuntien välisissä neuvotteluissa etsitään yhteinen näkemys kuntayhtymän toiminnan suuntaamisesta ja kehittämisestä.
2. Kuntayhtymän toimitelmissä tehdään tarvittavat päätökset
3. Omistajaohjauksen toteutumisen seuranta

Vastuu kuntayhtymän operatiivisesta toiminnasta kuuluu sen hallitukselle tai perussopimuksessa määrätyle muulle vastaavalle toimitelille. Kuntayhtymän hallituksen toimivalta määrätyle yhtymän johtosääntöjen nojalla.

Omistajaohjauksen roolit kunnan omassa organisaatiossa:

1. Kunnanvaltuusto: Kunnan omistajapolitiikan linjaaminen, tahtotilan ja tavoitteiden määrittely. Palvelutilauksista päättäminen.
2. Kunnanhallitus: Valtuuston linjausten toteuttaja. Ohjeistaa kunnan edustajat kuntayhtymissä. Palvelun tilaaja. Palvelutilauksen valmistelu.
3. Viranhaltijat: Palveluntuottajien omaa informaatiota täydentävän tiedon tuottaminen ja kokoaminen.
4. Kunnan edustajat kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä: Kunnan tahtotilan välittämistä ja kunnan näkökulmien ja tavoitteiden ajamista.

Jotta edustajat voivat näitä näkemyksiä ajaa, heillä on oltava selkeä käsitys kunnan tahtotilasta ja tavoitteista. Kun jäsenkunnilla on selkeä yhteinen näkemys omistajaohjauksen linjauksista, edustajien on turvallisempaa tehdä päätöksiä, koska kaikilla on samansuuntaiset ohjeet yhteisen toimitelimen toiminnassa.

Omistajaohjauksella:

1. Viestitään ja toteutetaan omistajan tahtotilaa omistuksissa
2. Vaikutetaan joko suoraan tai edustajien välityksellä yhteisön toimintaan

Lähtökohdat omistuneelle omistajaohjaukselle:

1. Kaikkien omistajien avoin ja johdonmukainen käyttäytyminen
2. Vastuullisten ja asiantuntevien jäsenten ehdottaminen yhteisöjen hallintoelimiin
3. Omistajien panostukset yhteisöjen johtamisresursseihin ja johdon sitouttamiseen
4. Yhteisöjen toimintaympäristön huomioon ottaminen